

Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

Företagsekonomiska institutionen och
Personalvetarprogrammet, Sociologiska institutionen

Tentamen i Företags- och personalekonomi, 15 hp

2009-08-26 kl. 09.00-13.00

Tentamen innehåller fem st. frågor.

**Fråga 1 avser moment 1 i kursen (tillsammans med grupparbete I)
och fråga 2 till och med 5 avser moment 2 i kursen**

Antal möjliga poäng på tentamen är 25 (5 poäng per fråga), för godkänt på moment 2 krävs 10p.

För godkänt på hel kurs (moment 1 +2) krävs 20p och för väl godkänt 30p av maximalt 40 p.

Skriv gärna på baksidan av pappren, om det inte räcker till skriv på löst blad och bifoga.

Glöm inte att notera ditt kodnummer och frågans nummer på de lösa bladen.

**Hjälpmedel
Miniräknare**

Om något framstår som oklart i uppgifterna
så gäller det att klargöra sina egna antaganden.

Rättning: Fråga	1	2	3	4	5	Summa	Betyg
	

Kursansvarig: Lars Walter, Företagsekonomiska institutionen,
lars.walter@handels.gu.se tel. 031 786 4482

Fråga 2 (5p)

Förklara kortfattat följande begrepp:

- A) Bokföringsorder
- B) Ingående varukostnad
- C) Likviditetsbudget
- D) Särkostnad
- E) Anläggningstillgång
- F) Punktskatter
- G) Indirekt kostnad
- H) Marginalskatt
- I) Borgensförbindelse
- J) Kreditfaktura

Fråga 3 (5p)

Ett företag startade 2006 och man köpte då en inventarier för 500.000 kr exkl moms. Man betalade 300.000 kr under 2006 och resten under 2007. Under 2007 köpte man inventarier för 700.000 kr exkl moms: Man betalade de under 2007 köpta inventarierna under samma år.
Under 2008 köptes inga inventarier

Samtliga inventarierna har en livslängd på 5 år.
Beräkna för företagets inventarier följande:

- A. Kostnaden för 2006
- B. Kostnaden för 2007
- C. Kostnaden för 2008
- D. Utbetalningen under 2006
- D. Utbetalningarna under 2007
- E. Utgiften för 2008

Svarsblad fråga 3

Fråga 4 (5p)

Presentspecialisten AB är säljer lite finare presentpennor som företagets kunder sedan ger bort till sina "bästa" kunder (s.k give aways)

Följande uppgifter finns angående pennorna:

Beräknad försäljning per dag 150 st

Inköp från leverantör var 20:e dag

Leveranstid från fabrik 14 dagar

Buffertlager 1.000 st

Inköpspris 65 kr/st

Försäljningspris 200 kr/st

- A) Beräkna inköskvantiteten/inköpstillefälle
- B) Beräkna maximilagret
- C) Hur stort är företagets genomsnittslager av pennor
- D) Hur stor är kapitalkostnaden för lagret av pennor om företaget lånar kapital till en ränta av 8%
- E) Beräkna företagets beställningspunkt

Svarsblad fråga 4

Fråga 5 (5p)

Neto AB är ett mindre postorderföretag. Företagets fakturering sköts av två anställda. Man planerar att köpa en ny dator för att underlätta faktureringen och därmed klara sig på 1,5 anställda i stället för två anställda. För att få ett bättre beslutsunderlag har man ställt samman vissa kostnadsuppgifter (kr)

	Nuvarande rutiner	Efter köp av ny dator
Inköp av dator		365 000
Årliga driftskostnader	210 000	290 000
Löner inkl arbetsgivaravgifter	486 000	324 000

Datorn och programmen beräknas hålla i 8 år, därefter har inte datorn något ekonomiskt värde. Företaget räknar med en kalkylränta på 10%. Alla belopp är utan moms.

- A) Hur lång är pay -off (pay-back) tiden för datorn
- B) Är det lönsamt att införa datoriserade faktureringsrutiner för företaget enligt nuvärdemetoden? Visa uträkningarna!!!!

Tabell A: Slutvärdet av 1 kr efter 1-50 år.

År (n)	Räntesats								
	3%	4%	5%	6%	8%	10%	12%	15%	20%
1	1,030	1,040	1,050	1,060	1,080	1,100	1,120	1,150	1,200
2	1,061	1,082	1,103	1,124	1,166	1,210	1,254	1,323	1,440
3	1,093	1,125	1,158	1,191	1,260	1,331	1,405	1,521	1,728
4	1,126	1,170	1,216	1,262	1,360	1,464	1,574	1,749	2,074
5	1,159	1,217	1,276	1,338	1,469	1,611	1,762	2,011	2,488
6	1,194	1,265	1,340	1,419	1,587	1,772	1,974	2,313	2,986
7	1,230	1,316	1,407	1,504	1,714	1,949	2,211	2,660	3,583
8	1,267	1,369	1,477	1,594	1,851	2,144	2,476	3,059	4,300
9	1,305	1,423	1,551	1,689	1,999	2,358	2,773	3,518	5,160
10	1,344	1,480	1,629	1,791	2,159	2,594	3,106	4,046	6,192
11	1,384	1,539	1,710	1,898	2,332	2,853	3,479	4,652	7,430
12	1,426	1,601	1,796	2,012	2,518	3,138	3,896	5,350	8,916
13	1,469	1,665	1,886	2,133	2,720	3,452	4,363	6,153	10,699
14	1,513	1,732	1,980	2,261	2,937	3,797	4,887	7,076	12,839
15	1,558	1,801	2,079	2,397	3,172	4,177	5,474	8,137	15,407
16	1,605	1,873	2,183	2,540	3,426	4,595	6,130	9,358	18,488
17	1,653	1,948	2,292	2,693	3,700	5,054	6,866	10,761	22,186
18	1,702	2,026	2,407	2,854	3,996	5,560	7,690	12,375	26,623
19	1,754	2,107	2,527	3,026	4,316	6,116	8,613	14,232	31,948
20	1,806	2,191	2,653	3,207	4,661	6,727	9,646	16,367	38,338
25	2,094	2,666	3,386	4,292	6,848	10,835	17,000	32,919	95,396
30	2,427	3,243	4,322	5,743	10,063	17,449	29,960	66,212	237,376
40	3,262	4,801	7,040	10,286	21,725	45,259	93,051	267,864	1469,772
50	4,384	7,107	11,467	18,420	46,902	117,391	289,002	1083,657	9100,438

Tabell B: Nuvärdet av 1 kr som förfaller till betalning efter n år.

År (n)	Räntesats								
	3%	4%	5%	6%	8%	10%	12%	15%	20%
1	0,9709	0,9615	0,9524	0,9434	0,9259	0,9091	0,8929	0,8696	0,8333
2	0,9426	0,9246	0,9070	0,8900	0,8573	0,8264	0,7972	0,7561	0,6944
3	0,9151	0,8890	0,8638	0,8396	0,7938	0,7513	0,7118	0,6575	0,5787
4	0,8885	0,8548	0,8227	0,7921	0,7350	0,6830	0,6355	0,5718	0,4823
5	0,8626	0,8219	0,7835	0,7473	0,6806	0,6209	0,5674	0,4972	0,4019
6	0,8375	0,7903	0,7462	0,7050	0,6302	0,5645	0,5066	0,4323	0,3349
7	0,8131	0,7599	0,7107	0,6651	0,5835	0,5132	0,4523	0,3759	0,2791
8	0,7894	0,7307	0,6768	0,6274	0,5403	0,4665	0,4039	0,3269	0,2326
9	0,7664	0,7026	0,6446	0,5919	0,5002	0,4241	0,3606	0,2843	0,1938
10	0,7441	0,6756	0,6139	0,5584	0,4632	0,3855	0,3220	0,2472	0,1615
11	0,7224	0,6496	0,5847	0,5268	0,4289	0,3505	0,2875	0,2149	0,1346
12	0,7014	0,6246	0,5568	0,4970	0,3971	0,3186	0,2567	0,1869	0,1122
13	0,6810	0,6006	0,5303	0,4688	0,3677	0,2897	0,2292	0,1625	0,0935
14	0,6611	0,5775	0,5051	0,4423	0,3405	0,2633	0,2046	0,1413	0,0779
15	0,6419	0,5553	0,4810	0,4173	0,3152	0,2394	0,1827	0,1229	0,0649
16	0,6232	0,5339	0,4581	0,3936	0,2919	0,2176	0,1631	0,1069	0,0541
17	0,6050	0,5134	0,4363	0,3714	0,2703	0,1978	0,1456	0,0929	0,0451
18	0,5874	0,4936	0,4155	0,3503	0,2502	0,1799	0,1300	0,0808	0,0376
19	0,5703	0,4746	0,3957	0,3305	0,2317	0,1635	0,1161	0,0703	0,0313
20	0,5537	0,4564	0,3769	0,3118	0,2145	0,1486	0,1037	0,0611	0,0261
25	0,4776	0,3751	0,2953	0,2330	0,1460	0,0923	0,0588	0,0304	0,0105
30	0,4120	0,3083	0,2314	0,1741	0,0994	0,0573	0,0334	0,0151	0,0042
40	0,3066	0,2083	0,1420	0,0972	0,0460	0,0221	0,0107	0,0037	0,0007
50	0,2281	0,1407	0,0872	0,0543	0,0213	0,0085	0,0035	0,0009	0,0001

Tabell C: Summa nuvärde av 1 kr som utfaller vid årsskiftena under vardera av följande 1- 50 år.

År (n)	Räntesats								
	3%	4%	5%	6%	8%	10%	12%	15%	20%
1	0,971	0,962	0,952	0,943	0,926	0,909	0,893	0,870	0,833
2	1,913	1,886	1,859	1,833	1,783	1,736	1,690	1,626	1,528
3	2,829	2,775	2,723	2,673	2,577	2,487	2,402	2,283	2,106
4	3,717	3,630	3,546	3,465	3,312	3,170	3,037	2,855	2,589
5	4,580	4,452	4,329	4,212	3,993	3,791	3,605	3,352	2,991
6	5,417	5,242	5,076	4,917	4,623	4,355	4,111	3,784	3,326
7	6,230	6,002	5,786	5,582	5,206	4,868	4,564	4,160	3,605
8	7,020	6,733	6,463	6,210	5,747	5,335	4,968	4,487	3,837
9	7,786	7,435	7,108	6,802	6,247	5,759	5,328	4,772	4,031
10	8,530	8,111	7,722	7,360	6,710	6,145	5,650	5,019	4,192
11	9,253	8,760	8,306	7,887	7,139	6,495	5,938	5,234	4,327
12	9,954	9,385	8,863	8,384	7,536	6,814	6,194	5,421	4,439
13	10,635	9,986	9,394	8,853	7,904	7,103	6,424	5,583	4,533
14	11,296	10,563	9,899	9,295	8,244	7,367	6,628	5,724	4,611
15	11,938	11,118	10,380	9,712	8,559	7,606	6,811	5,847	4,675
16	12,561	11,652	10,838	10,106	8,851	7,824	6,974	5,954	4,730
17	13,166	12,166	11,274	10,477	9,122	8,022	7,120	6,047	4,775
18	13,754	12,659	11,690	10,828	9,372	8,201	7,250	6,128	4,812
19	14,324	13,134	12,085	11,158	9,604	8,365	7,366	6,198	4,843
20	14,877	13,590	12,462	11,470	9,818	8,514	7,469	6,259	4,870
25	17,413	15,622	14,094	12,783	10,675	9,077	7,843	6,464	4,948
30	19,600	17,292	15,372	13,765	11,258	9,427	8,055	6,566	4,979
40	23,115	19,793	17,159	15,046	11,925	9,779	8,244	6,642	4,997
50	25,730	21,482	18,256	15,762	12,233	9,915	8,304	6,661	4,999

Tabell D: Annuiteten som under 1-50 år måste erläggas vid årsskiftena för att amortera 1 kr.

År (n)	Räntesats								
	3%	4%	5%	6%	8%	10%	12%	15%	20%
1	1,0300	1,0400	1,0500	1,0600	1,0800	1,1000	1,1200	1,1500	1,2000
2	0,5226	0,5302	0,5378	0,5454	0,5608	0,5762	0,5917	0,6151	0,6545
3	0,3535	0,3603	0,3672	0,3741	0,3880	0,4021	0,4163	0,4380	0,4747
4	0,2690	0,2755	0,2820	0,2886	0,3019	0,3155	0,3292	0,3503	0,3863
5	0,2184	0,2246	0,2310	0,2374	0,2505	0,2638	0,2774	0,2983	0,3344
6	0,1846	0,1908	0,1970	0,2034	0,2163	0,2296	0,2432	0,2642	0,3007
7	0,1605	0,1666	0,1728	0,1791	0,1921	0,2054	0,2191	0,2404	0,2774
8	0,1425	0,1485	0,1547	0,1610	0,1740	0,1874	0,2013	0,2229	0,2606
9	0,1284	0,1345	0,1407	0,1470	0,1601	0,1736	0,1877	0,2096	0,2481
10	0,1172	0,1233	0,1295	0,1359	0,1490	0,1627	0,1770	0,1993	0,2385
11	0,1081	0,1141	0,1204	0,1268	0,1401	0,1540	0,1684	0,1911	0,2311
12	0,1005	0,1066	0,1128	0,1193	0,1327	0,1468	0,1614	0,1845	0,2253
13	0,0940	0,1001	0,1065	0,1130	0,1265	0,1408	0,1557	0,1791	0,2206
14	0,0885	0,0947	0,1010	0,1076	0,1213	0,1357	0,1509	0,1747	0,2169
15	0,0838	0,0899	0,0963	0,1030	0,1168	0,1315	0,1468	0,1710	0,2139
16	0,0796	0,0858	0,0923	0,0990	0,1130	0,1278	0,1434	0,1679	0,2114
17	0,0760	0,0822	0,0887	0,0954	0,1096	0,1247	0,1405	0,1654	0,2094
18	0,0727	0,0790	0,0855	0,0924	0,1067	0,1219	0,1379	0,1632	0,2078
19	0,0698	0,0761	0,0827	0,0896	0,1041	0,1195	0,1358	0,1613	0,2065
20	0,0672	0,0736	0,0802	0,0872	0,1019	0,1175	0,1339	0,1598	0,2054
25	0,0574	0,0640	0,0710	0,0782	0,0937	0,1102	0,1275	0,1547	0,2021
30	0,0510	0,0578	0,0651	0,0726	0,0888	0,1061	0,1241	0,1523	0,2008
40	0,0433	0,0505	0,0583	0,0665	0,0839	0,1023	0,1213	0,1506	0,2001
50	0,0389	0,0466	0,0548	0,0634	0,0817	0,1009	0,1204	0,1501	0,2000